

Heusden één heeft oog voor de TOEKOMST

We kijken terug op een periode waarin Heusden één, in samenwerking met onze coalitiepartners, veel van onze verkiezingsbeloften heeft gerealiseerd. Als gemeente hebben we de grootste crisis sinds die van de jaren dertig doorstaan. De lasten zijn eerlijk verdeeld en we zijn blijven investeren in een betere toekomst. Toch is er nog werk aan de winkel en wij willen wat we vier jaar geleden zijn begonnen graag afmaken. Ons doel is de komende periode weer bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen. Wij hopen hiervoor weer uw vertrouwen te krijgen!

Een aantal voorbeelden waar we trots op zijn:

- Heusden blijft een zelfstandige gemeente
- Realisatie van het nieuwe centrum van Vlijmen
- Buurt Bestuurt en Buurtpreventie in meerdere kernen/wijken
- De voortgang van Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat
- Woningbouw in Geerpark, Grassen, Dillenburg en Donkhof
- Visie op en ontwikkeling van de Poort van Heusden (Landgoed Steenenburg)
- Realisatie van sporthal Dillenburg en sportaccommodatie Inmotion (SHJ/judo)
- Transitie/transformatie sociaal domein zonder grote problemen verlopen
- Renovatie/revitalisering Voorste Venne
- Invoering omgekeerd inzamelen en forse vermindering van restafval en kosten

De afgelopen periode heeft onze wethouder Mart van der Poel in het merendeel van de hierboven genoemde voorbeelden een voorttrekkende rol gehad. Net zoals Heusden één is hij iemand van daden en niet van woorden!

Naar onze mening ligt onze uitdaging als politieke partij de komende periode niet alleen in de traditionele taak van het besturen van de gemeente en vaststellen en uitvoeren van beleid op belangrijke onderwerpen als wonen, werk, veiligheid, zorg en leefomgeving. Wij ervaren dat een groot deel van de inwoners zich steeds minder betrokken voelt bij de gemeente. Ze zien de gemeente steeds vaker als een bedrijf dat paspoorten levert, het afval verwerkt en waar ze verder alleen maar last van hebben.

Heusden één is van mening dat een gemeente méér is. De inwoners vormen de gemeenschap en zijn dus dé gemeente. Wij vinden het daarom belangrijk om als politieke partij actiever in contact te treden met de inwoners. Wij staan daarom dus achter initiatieven als Buurt Bestuurt, op basis van de volgende uitgangspunten:

- De inwoner ervaart de gemeente als betrokken en dichtbij
- De inwoner heeft meer inspraak
- De inwoner levert zelf ook een bijdrage
- De inwoner weet wat hij van de gemeente kan verwachten

In dit verkiezingsprogramma staan onze uitgangspunten voor de komende vier jaar. U kunt erop vertrouwen dat wij er alles aan zullen doen om deze te realiseren.

INHOUDSOPGAVE

- 1. Bestuur & Beheer**
- 2. Sociaal domein**
- 3. Milieu en afval**
- 4. Economie en recreatie**
- 5. Verkeer en Vervoer**
- 6. Openbare orde en veiligheid**
- 7. Cultuur & Sport**
- 8. Onderwijs**
- 9. Bouwen en wonen**

1. Bestuur & Beheer

Meer inspraak voor de buurt

Buurt bestuurt

Heusden één streeft naar meer inspraak voor de inwoners!

“Buurt bestuurt” is voor inwoners de ideale manier om meer zeggenschap over hun directe woonomgeving te krijgen. In een aantal wijken en kleine kernen is “Buurt bestuurt” de afgelopen jaren met succes ingevoerd. Wij willen dit uitbouwen naar de gehele gemeente. De inwoners zijn dagelijks in de wijk aanwezig en zien wat er gaande is en wat er nodig is. Een inwoner die meepraat over zijn buurt en initiatieven neemt is cruciaal voor de gemeenschap en kan de basis vormen voor een meer gedragen beleid.

Wij vinden dat de gemeente deze burgerinitiatieven actief moet stimuleren en ondersteunen. Inwoners moeten een visie op hun kern of wijk kunnen ontwikkelen. De gemeente moet daar meer wijkbudgetten voor vrij maken zodat de verschillende buurtbesturen zowel fysieke als sociale projecten kunnen opstarten.

Regionale samenwerking

Heusden één is een voorstander van ‘dansen op verschillende schalen’. We bedoelen daarmee dat we voordelen willen halen uit verschillende vormen van regionale samenwerking zoals in de Langstraat, de Meijerij, Hart van Brabant, Noordoost-Brabant, GOL en GGD.

Speerpunten daarbij zijn onder andere versterking en verbetering van Baanbrekers, Van Gogh Nationaal Park en afstemming op het gebied van woningbouw en bedrijvigheid. Bij de samenwerking staat het belang van de gemeente en haar inwoners voorop.

Heusden blijft zelfstandig

Vanuit Waalwijk zijn er geluiden dat zij graag een grotere gemeente willen en daarvoor zouden willen fuseren met (delen van) Loon op Zand en Heusden. Heusden is een krachtige en prachtige gemeente waar het goed wonen en verblijven is in de natuurgebieden en in de verbonden kernen. Kortom Heusden heeft alles en is compleet. Heusden één vindt dat Heusden een zelfstandige gemeente kan en moet blijven. Wij zijn vóór samenwerken maar tegen fusie.

Digitale bereikbaarheid

Heusden één vindt dat de gemeente goed bereikbaar moet zijn. Bereikbaarheid gaat verder dan de openingstijden van het gemeentehuis, maar gaat in deze tijd ook over de digitale bereikbaarheid en dienstverlening en het hebben van een gebruiksvriendelijke website. Wij vinden dat de website en digitale dienstverlening verbeterd moeten worden, maar ook dat de burger digitaal beter bereikbaar moet zijn. Daarom vindt Heusden één dat erin al onze kernen glasvezel moet komen.

Meerdere gemeentelijke loketten

Voor bepaalde aanvragen moet je naar het gemeentehuis. Andere zaken zou je digitaal moeten kunnen afhandelen of kunnen ophalen bij een winkelier om de hoek of worden per post thuisgestuurd.

Handhaving drank- en horecawet

Handhaving is nodig om ervoor te zorgen dat er een gelijk speelveld blijft. Belangrijk daarbij is dat bij alle alcoholverstrekkende partijen controle en handhaving plaatsvindt. We willen immers allemaal een verantwoorde verstrekking en consumptie van alcohol. Door platforms als Airbnb en thuisrestaurants wordt het makkelijker om in de huiselijke omgeving horeca-activiteiten te ontwikkelen. Ook voor deze nieuwe ondernemers geldt de drank- en horecawet. Wij staan achter de noodzakelijke controle die hierop uitgevoerd moet worden.

2. Sociaal domein *Menselijk maatwerk*

Senioren

Heusden één wil de zorg voor ouderen in de gemeente Heusden hoog op de agenda hebben. De dubbele vergrijzing en de behoefte aan een participatiemaatschappij maken dit tot een onderwerp dat zowel landelijk als ook lokaal veel aandacht verdient. De kwetsbare ouderen in onze gemeente zijn onvoldoende in beeld en de benodigde hulp wordt daardoor onvoldoende geboden. Dit vraagt om onorthodoxe initiatieven om deze problematiek te lijf te gaan.

Wij omarmen dit soort initiatieven en willen hiervoor een brede steun. Daarnaast willen wij het succesvol geïntroduceerde participatiebeleid de komende jaren uitbouwen, versterken en het bereik vergroten zodat we onze ouderen actief binnen de maatschappij kunnen houden.

Baanbrekers

De rol van Baanbrekers zal de komende tijd aandacht vragen. Gedwongen door de bezuinigingen binnen de Participatiewet zijn we toe aan Baanbrekers 2.0. Baanbrekers blijft zich vooral richten op het begeleiden van werkzoekenden, veelal met een arbeidsbeperking, naar een baan. Bij het kostenaspect zullen we keuzes moeten maken, we kunnen het geld maar één keer uitgeven. Op lokaal en Langstraat-niveau worden in onze gemeente samen met Baanbrekers activiteiten ondernomen om de participatie van mensen te bevorderen zoals b.v. Talent2Work en het maatjesproject. Met als doel zoveel mogelijk werkzoekenden en ondernemers direct met elkaar in contact te brengen.

Heusden één is voorstander van de voortzetting van deze activiteiten, met oog voor de kosten en baten ervan.

Experimenteren met de Participatiewet

Wij zijn voorstander dat de gemeente samen met Baanbrekers experimenteert met de Participatiewet, zoals nu in een aantal andere gemeenten gebeurt. Bijvoorbeeld het onderzoeken of een systeem met een basisinkomen voor sommige doelgroepen mogelijk is.

Integratie

Integratie gaat over meer dan mensen uit het buitenland of met een andere cultuur. Het gaat over alle groepen die buiten de maatschappij vallen.

Wij willen een klimaat scheppen waarin iedereen welkom is en zich thuis voelt. Integreren doe je samen, wederzijdse acceptatie is daar cruciaal bij. Binnen Heusden moet iedereen zichzelf kunnen zijn met acceptatie van de ander. Als er problemen zijn bij specifieke groepen zijn wij voorstander van een gerichte aanpak.

Zorg (WMO)

Wij vinden dat mensen moeten worden ondersteund zodat zij zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Daar is maatwerk voor nodig. Ook als er begeleiding of dagopvang nodig is moet dat zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving worden georganiseerd. Buurt- en dorpshuizen en zorgcoöperaties kunnen daar een belangrijke rol bij spelen. Budgetten die we van het Rijk ontvangen blijven geormerkt voor het sociale domein en worden niet besteed aan lantaarnpalen en stoeptegels.

Heusden één wil in het bijzonder aandacht voor dementie. Wij willen Heusden 'dementievriendelijk' maken, zodat dementerenden zo lang mogelijk kwaliteit van leven hebben binnen hun eigen leefomgeving en kunnen blijven participeren in de Heusdense samenleving. Hierbij is de uitvoering van de notitie 'Ketenzorg Dementie Midden-Brabant' een leidraad om aan de slag te gaan.

Armoedebeleid

Het huidige armoedebeleid binnen onze gemeente ondersteunen wij, maar ook hier gaan we voor de nodige verbeteringen. Het streven moet blijven om problemen vroegtijdig te signaleren en zo te voorkomen dat mensen in de schulden komen. De voedselbank blijft een belangrijke rol vervullen bij het bestrijden van armoede.

Ook binnen onze gemeente zijn er kinderen die als gevolg van armoede niet actief kunnen zijn bij verenigingen of clubs. Voorkomen moet worden dat de problemen van hun omgeving kinderen afremmen in hun ontwikkeling. Wij willen ze daarbij waar nodig, samen met Stichting Leergeld, ook (financieel) ondersteunen.

Heusden één vraagt extra aandacht bij de diverse instanties voor stille en verborgen armoede.

Jeugdbeleid

De jeugd heeft de toekomst! Het is aan de gemeente om de juiste voorwaarden daarvoor te scheppen. Wij vinden jeugdorganisaties en verenigingen belangrijk, zij dragen bij aan de ontwikkeling van de jeugd. De gemeente moet deze organisaties en verenigingen steunen om de jeugd kansen te bieden voor de toekomst. Iedereen moet kunnen meepraten over zijn of haar omgeving, ook de jeugd.

Consultatiebureau Vlijmen

Wij vinden dat het consultatiebureau in Vlijmen moet blijven! Gezien de ontwikkeling van nieuwe woonwijken als de Grassen en Geerpark en de daarmee te verwachten geboortes, is het belangrijk dat binnen de kern Vlijmen het consultatiebureau behouden blijft.

3. Milieu & Afval

Heusden schoon en duurzaam

Duurzaamheidsagenda

De ambities in de Duurzaamheidsagenda vergen grote investeringen in de overgang naar een duurzame energievoorziening (energietransitie), de verscheidenheid in flora en fauna (biodiversiteit), het hergebruik van kostbare grondstoffen (circulaire economie) en de klimaatbestendigheid (wateroverlast en hittestress). Heusden één wil dat er de komende raadsperiode grote stappen gezet worden om deze doelen te kunnen halen.

Energiegebruik en duurzame energie

Op basis van de duurzaamheidsagenda is de belangrijkste uitdaging waar we in Heusden de komende periode voor staan: de energietransitie. Om in 2050 de uitstoot van CO₂ naar nul te krijgen moeten er nu grote stappen gezet worden. Er zijn al kleine stapjes in gezet: energiebesparing in gemeentehuizen, zwembad en gemeentewerf, zonnepanelen op die gebouwen, een gasloze nieuwbouwwijk en CO₂-neutale woningen (Geerpark). Er moeten snel volgende stappen gezet worden: energiebesparing en zonnepanelen op andere gemeentelijke gebouwen (buurthuizen, sportaccommodaties, scholen etc.), led in alle openbare verlichting, zonnenvelden, warmtenetwerken, windenergie. Maar ook verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en bedrijfsgebouwen. Heusden één vindt dat de gemeente het voortouw moet nemen om de gestelde doelen, samen met bewoners (Energiek Heusden), bedrijven en instellingen, te halen.

Omgekeerd Inzamelen

De gemeente Heusden is met het Omgekeerd Inzamelen op de goede weg om de doelstelling van minder restafval, meer recycling en minder kosten voor de inwoners te realiseren. Een continue monitoring op effectiviteit en negatieve bijverschijnselen blijft nodig om eventuele aanvullende maatregelen te kunnen nemen.

Waar niet iedereen direct enthousiast was en er negatieve reacties waren, worden de ervaringen steeds positiever. Het leidt inderdaad tot veel minder restafval en prettiger inzameling van PMD-afval.

Van het gehele project van Omgekeerd Inzamelen kan gezegd worden dat zelfs op een van oorsprong moeilijk onderwerp als afval een bestuurlijk succes geboekt is.

Zwerfafval.

Het project zwerfafval binnen onze gemeente waar vele verenigingen aan meedoen is bijzonder succesvol. Heusden stimuleert dit in het kader van een schone gemeente. Ook inwoners moeten hier hun steentje aan bijdragen want een schone gemeente is voor iedereen prettig. Speciale aandacht is nodig voor zwerfafval in het buitengebied omdat dit via het maaisel in het veevoer terecht kan komen. Voorlichting is daarbij belangrijk en het gebruik van de 'BuitenBeter-app' moet gestimuleerd worden.

4. Economie en recreatie

Ruimte om te ondernemen

Heusdens bedrijfsleven

Heusden kent een groot en divers bedrijfsleven, variërend van grote metaalbedrijven en land- en tuinbouw tot kleine detailhandel en ZZP-ers. De regionale samenwerkingsverbanden waarin Heusden participeert, zoals Agrifood Capital en Smart Industries, bieden kansen voor onze ondernemers die beter benut moeten worden. Daarbij is ook de relatie met het onderwijs van groot belang, gelet op de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Heusden één vindt dat de gemeente de bedrijven moet informeren en faciliteren bij hun ontwikkeling.

Faciliteren Kernmanagement

Het is belangrijk voor het behoud van kwalitatieve kernen dat de ondernemers daarbij samenwerken. Een voorbeeld van Kernmanagement vinden we in Drunen. Mogelijk is dit een voorbeeld voor het vernieuwd Centrum van Vlijmen. Wij vinden dat hierbij een rol is weggelegd voor de gemeente.

Toerisme

Heusden één vindt dat de promotie van de toeristische en recreatieve kwaliteiten van Heusden beter regionaal dan lokaal kan worden vormgegeven. Dat het Heusdens Bureau voor Toerisme opgaat in een Regionaal Bureau voor Toerisme in de Langstraat is dus een goede ontwikkeling. Wij vragen ons wel af of deze nieuwe organisatie voldoende slagkracht zal hebben om bezoekers van buiten de regio of uit het buitenland naar hier te krijgen. Aansluiting zoeken bij VisitBrabant en de landelijke VVV-organisatie lijkt ons dan ook noodzakelijk.

Versterking van het lokale midden- en kleinbedrijf

Voor een startende ondernemer is de huur van ruimte in een commercieel geëxploiteerd bedrijfsverzamelgebouw dikwijls financieel onhaalbaar. Heusden één vindt dat de gemeente moet bezien of leegstaande gemeentelijke eigendommen ingezet kunnen worden als betaalbaar bedrijfsverzamelgebouw.

Fairtrade gemeente

Heusden één vindt dat de gemeente een Fairtrade gemeente moet worden. Ons streven is om dit als gemeente samen met bedrijven en inwoners te realiseren. De gemeente moet hierin een voortrekkersrol vervullen.

Openluchtzwembad het Run

Wij gaan er voor dat het Run toegankelijk blijft voor onze inwoners. Dit kan in de huidige opzet niet zonder een bijdrage van de gemeente. Daarom is het nodig om andere mogelijkheden te onderzoeken en te faciliteren, waardoor wellicht wel een gezonde financiële balans ontstaat.

Landgoed Steenenburg

Heusden één is enthousiast over de ontwikkeling van Landgoed Steenenburg, waarbij de natuur en cultuurhistorische waarden versterkt worden en een prachtige woon(zorg)omgeving gecreëerd wordt die ook voor extra werkgelegenheid zal zorgen.

5. Verkeer en Vervoer

Heusden veilig op weg

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat

In de komende periode zullen de GOL plannen tot uitvoering worden gebracht. Daarmee wordt de bereikbaarheid van woonwijken en bedrijventerreinen verbeterd en de verkeersoverlast in het centrum van Vlijmen en de Eindstraat in Drunen beperkt. Belangrijk effect is dus dat de leefbaarheid van de kernen verbetert. Ook wordt er daarnaast een natuurnetwerk ontwikkeld.

Een goede uitvoering van de plannen, met veel aandacht voor maatwerk en aanpassingen in het onderliggende wegennet, een goede fietsinfrastructuur en openbaar vervoer is daarbij heel belangrijk.

Wij willen daarom dat in de komende periode het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) aangepast wordt in aansluiting op de plannen van het GOL. In het GVVP moet aandacht worden geschonken aan actuele- en nieuwe probleemsituaties die zich voor (kunnen) doen gelet op de veranderende verkeersstromen.

Heusden één blijft hier aandacht voor vragen.

Fietsroutes

Goede, veilige en aantrekkelijke fietsroutes zijn van groot belang voor onze inwoners en bezoekers. Het blijkt dat door het Heel en Veilig principe de onderhoudstoestand van trottoirs, fietspaden en wegen steeds slechter wordt. Verbeteren en onderhoud van woon-werk-school en recreatieve fietsverbindingen, verbindende fietsroutes tussen natuurgebieden, parken en de vesting Heusden is noodzakelijk. Wij vinden dat hierin geïnvesteerd dient te worden. Bijzondere aandacht verdienen daarbij de voorrangssituatie op rotondes en slechte staat van de verkeerbebording binnen de gemeente. Heusden één vindt dat deze problemen zo snel mogelijk aangepakt dienen te worden.

Verkeerscommissie

Heusden één is voorstander van een onafhankelijke verkeerscommissie die de gemeente adviseert over problemen en verkeersknelpunten in de gemeente. In deze commissie dient ook expertise aanwezig te zijn vanuit de oudere weggebruiker, aangezien ook onze gemeente vergrijst.

Openbaar vervoer

Kwaliteit van het openbaar vervoer dient verbeterd te worden zodat er in elke kern een goede aansluiting is op het openbaar vervoersnetwerk. Wij ondersteunen de inzet van buurtbussen en het collectieve ouderen vervoer.

Voetgangers

De kwaliteit van de trottoirs is de afgelopen jaren onder het “Heel en Veilig” beleid achteruitgegaan. Wij vinden de begaanbaarheid van trottoirs zeer belangrijk. Wij willen dat er in de komende periode extra geld wordt uitgetrokken voor verbetering van de trottoirs. Daarnaast dient er beter gehandhaafd te worden tegen hinderlijk parkeren.

6. Openbare orde en Veiligheid

Veilig wonen en ondernemen in Heusden

Buurtpreventie

Naast de politie en brandweer steunt Heusden één burgerinitiatieven zoals Amber Alert, buurtpreventie en andere die de leefbaarheid en veiligheid ten goede komen. Deze initiatieven zijn minstens zo belangrijk voor het leefbaar en veilig houden van onze gemeente als de professionele hulpdiensten. Heusden één wil dat de gemeente deze initiatieven actief stimuleert.

Verlichting en veiligheid

Om drugscriminaliteit aan te pakken moet het ook zo moeilijk mogelijk gemaakt worden om plaatsen te vinden om te dealen. Naast de aanpak van Burgemeester en politie moeten ook plekken minder interessant gemaakt worden. Zo moeten er meer controles in parken plaatsvinden door buurtpreventie en politie. Ook moeten Woonveste en huiseigenaren gestimuleerd worden om donkere steegjes en hoeken te verlichten met verlichting (met bewegingssensoren).

Boa's

Naast onze steun aan burgerinitiatieven, willen wij ook het werk van BOA's meer onder de aandacht brengen. Ook zij werken hard mee aan de veiligheid van onze gemeente.

Responstijd Ambulancedienst

Met de plaatsing van een ambulancedienst bij de brandweerpost in Vlijmen is er een snelle responstijd gerealiseerd. Ook voor de politie moet de gemeente zorg dragen dat we een snelle responsetijd blijven houden.

AED's & EHBO

Er moet een duidelijk overzicht komen waar AED's zich bevinden en zoveel mogelijk AED's moeten algemeen toegankelijk zijn. Immers elke seconde telt. De beschikbaarheid van AED's is één ding. Vervolgens moet je ook weten wat er mee te doen. EHBO-cursussen moeten zoveel mogelijk in alle kernen worden gegeven.

7. Cultuur en Sport

De vrijwilliger centraal

Vrijwilligers zijn de steunpilaren van de samenleving. Bij verenigingen, brandweer, de zorg en op nog veel meer terreinen zijn ze actief. Ze zijn het cement van de samenleving.

Heusden één is een partij die vrijwilligers ondersteunt.

Vrijwilligers

Heusden één vindt dat de gemeente randvoorwaarden moet blijven creëren waaronder de brede vrijwillige inzet kan floreren. Vrijwilligers verdienen waardering en, indien nodig, ondersteuning. Het werk van vrijwilligers willen we beter zichtbaar maken, zodat meer mensen kennismaken met de mogelijkheden. Het vrijwilligershuis is dé plek in Heusden waar vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar komen. Inwoners, stichtingen, verenigingen en organisaties kunnen hier terecht met hun vragen over vrijwilligerswerk. Wij zijn er voorstander van dat het vrijwilligershuis zich doorontwikkelt en mogelijk ook poules van verkeersregelaars en EHBO'ers aanlegt, waar verenigingen bij evenementen uit kunnen putten.

Stichting de Schroef

Stichting de Schroef, is de SPIL voor sportend en bewegend Heusden. Belangrijk bij de realisatie van de doelstellingen, het stimuleren van sport en cultuur en het leggen van verbindingen tussen onderwijs, welzijn, (jeugd)zorg, kinderopvang en bedrijfsleven.

De partners weten elkaar door De Schroef steeds beter te vinden bij het creëren van een passend sport- en beweegaanbod. Doel blijft een grotere sportdeelname en een actieve leefstijl van zoveel mogelijk inwoners van onze gemeente te bereiken.

Heusden één vindt dat De Schroef bij deze belangrijke taak door de gemeente gefaciliteerd moet blijven worden.

Sport

Wij vinden sport belangrijk en onze ambitie is dat sport bereikbaar is voor alle burgers. Heusden één vindt dat de gemeente moet blijven investeren in goede binnen- en buitensportaccommodaties die ook voorzien in een eventuele groeiende behoefte.

Ook streven wij naar een eerlijke verdeling van de beschikbare middelen tussen de verschillende sportverenigingen binnen de gemeente voor aanleg van sportvelden en/ of accommodaties zoals clubhuis of kleedkamers.

Cultuur op koers 2017-2022

Cultuur is een ruim begrip. Cultuur heeft betrekking op alles wat in een (lokale) samenleving voorkomt. Zowel professionals als amateurs moeten de ruimte hebben om cultuur te maken en ervan te genieten. Het streven is een levend document dat de ontwikkeling van Cultuur ondersteunt. Hierbij is nadrukkelijk een rol weggelegd voor de samenleving, ideeën dienen ook vanuit de samenleving te komen, het is wat je er zelf van maakt, de invulling door de gemeente is een faciliterende rol.

Heusden één wil graag een rol spelen bij het stimuleren van initiatieven van inwoners en het bieden van (financiële) mogelijkheden door de gemeente.

Lokale kunstcommissie

De kunstcommissie zou moeten bestaan uit mensen uit de eigen gemeente. Wij vinden dat bij de voorselectie minimaal één ontwerp van een lokale kunstenaar moet zitten en dat inwoners inspraak krijgen in de uiteindelijke keuze.

Buurthuizen

Het subsidiebeleid voor de buurthuizen is gericht op één sterke algemeen toegankelijke accommodatie per kern. Met de gemeentelijke subsidie wil men de ontmoeting tussen mensen faciliteren, activiteiten voor ontmoeting stimuleren en een effectiever en efficiënter gebruik en beheer van accommodaties realiseren. Met verschil tussen de grote, middelgrote en kleine kernen. Heusden één maakt zich sterk voor het bestaansrecht van onze buurthuizen.

Monumenten

De gemeente Heusden telt verschillende Rijks- en gemeentemonumenten, deze zijn beeldbepalend voor onze mooie gemeente. Wij vinden dat deze monumenten als het mogelijk is ten goede moeten komen aan de gemeenschap en gebruikt moeten worden voor kunst en cultuur. Wij vinden het belangrijk dat dorpsaanzichten zoveel mogelijk behouden blijven voor de toekomst. Hierbij gaat het niet alleen om gebouwen, maar ook om bomen en andere “kenmerken” van het dorp.

Bibliotheek

De bibliotheek is een basisvoorziening die bijdraagt aan leesbevordering, ontwikkeling en educatie, ontmoeting en debat. Heusden één vindt dat er in Drunen,

Vlijmen én Oudheusden een volwaardige bibliotheek moet blijven die al deze functies vervult. Dus niet één hoofdvestiging en daarnaast uitleenpunten. Overigens kan zo'n volwaardige bibliotheek prima in combinatie met andere functies gehuisvest worden.

8. Onderwijs

Gezonde scholen en goed onderwijs

Ontwikkeling jeugd

Onderwijs is één van de pijlers van onze maatschappij. Heusden één pleit voor meer aandacht voor de gewone positieve ontwikkeling van de jeugd en daarmee voor, meer aandacht voor de algemene voorzieningen zoals jeugdwerkzorg, buurtvoorzieningen, kinderopvang en speelvoorzieningen. Vooral gericht op speelvoorzieningen bij scholen.

Huisvesting

Heusden één staat voor kwalitatief goede en gezonde onderwijshuisvesting. Zoals in het integraal huisvestingsplan duidelijk wordt hebben we daar in onze gemeente een flinke inhaalslag te maken. Het gaat daarbij niet alleen om nieuwbouw (Dromenvanger/Leilinde in Oudheusden en de Bussel in Vlijmen) maar ook om grondige renovatie van andere verouderde schoolgebouwen. Wij vinden een basisschool een voorziening die minimaal in middelgrote kernen (> 1.000 inwoners) te allen tijde behouden dient te blijven.

Schoolzwemmen terug

Er zijn steeds meer kinderen die niet meer op zwembad gaan omdat het voor de ouders niet meer te betalen is. Nederland is een waterrijk land en je ziet 's zomers steeds meer verdrinkingen. Wij willen het schoolzwemmen terugbrengen! Dit is in de eerste plaats voor kinderen om een diploma te halen, ook kunnen kinderen die wel een diploma hebben hun vaardigheden bijhouden.

Omgevingseducatie

Onderwijs moet op meer plaatsen dan alleen in het klaslokaal plaatsvinden. Het is voor leerlingen belangrijk om hun omgeving te leren kennen. Heusden is een gemeente met een rijke geschiedenis, cultuur, economie en natuur. Hier kan een leerling veel van leren. Denk hierbij aan tochten met een gids door de Drunense Duinen, een rondleiding bij een bedrijf of het bezoeken van een monument of herinneringsplek. Allemaal plaatsen die bijdragen aan kennis van geschiedenis, cultuur, economie en natuur in de buurt. Wij willen dit actief stimuleren en scholen en andere partijen bij elkaar brengen.

9. Bouwen en wonen

Een goede woning voor iedereen

Omgevingsvisie

Heusden één vindt dat de omgevingsvisie van de gemeente meer moet zijn dan een veredelde structuurvisie. In dit document moet het integrale toekomstbeeld voor de gemeente Heusden worden vastgelegd. Daarbij gaat het ook om de toekomstige energievoorziening, groen- en waterstructuur, gezondheid, welzijn en de zorg- en voorzieningenstructuur. Het is voor Heusden één vanzelfsprekend dat deze visie samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zal worden vormgegeven. Deels zal dat wijk- en dorpsgericht gebeuren maar deels ook themagericht. De totstandkoming van de duurzaamheidsagenda en 'Heusden over Heusden' zijn voorbeelden over hoe dat aangepakt zou kunnen worden.

Huisvesting

Wij zijn van mening dat iedere inwoner van onze gemeente een goede woning moet hebben. Daarbij staan duurzaamheid en levensloopbestendigheid voorop. Zo zal er aandacht moeten zijn voor voldoende huurwoningen, starterswoningen en woningen die geschikt zijn voor senioren. We willen een betere doorstroming op de woningmarkt stimuleren, zodat jong tot oud aan een woning kan komen. Naast de uitbreidingswijken zal de gemeente juist voor deze doelgroepen moeten zoeken naar geschikte locaties binnen de kernen, bij voorkeur door herstructurering van bestaande gebouwen, zodat de inbreiding niet ten koste gaat van groen en speelgelegenheden.

Huurwoningen

Heusden één is voorstander van het vergroten van het aantal huurwoningen in de kernen van de gemeente. Door de flexibilisering op de arbeidsmarkt en de explosieve ontwikkelingen op de woningmarkt is het voor inwoners steeds moeilijker om een woning te kopen. Daarom wil Heusden één meer vrije sector huurwoningen in nieuwbouwplannen. Aangezien er de laatste jaren bijna geen sociale huurwoningen zijn gerealiseerd in Drunen zullen er naast vrije sector huurwoningen ook sociale huurwoningen gerealiseerd moeten worden. Indien nodig zal de gemeente iedere initiatiefnemer van plannen in de kern Drunen verplichten tot het realiseren van 30% sociale huurwoningen.

Wonen en zorg

De gemiddelde leeftijd van de inwoners in de gemeente loopt op. Heusden één beseft goed dat er hierdoor meer behoefte komt aan woningen die geschikt zijn voor ouderen. Als het aan ons ligt worden plannenmakers door de gemeente verplicht tot het realiseren van levensloopbestendige woningen. Deze woningen moeten geschikt zijn om tot in je laatste levensfase te kunnen wonen. Daarnaast moet de gemeente in het ontwerp en de realisatie van de openbare ruimte rekening houden met ouderen.

Centrumplan Vlijmen

Heusden één is heel tevreden over de herontwikkeling van het Centrum van Vlijmen. Als partij hebben wij daar de afgelopen jaren zeker onze bijdrage aan mogen leveren. Maar ook de komende periode blijft het Centrum van Vlijmen zeker onze aandacht houden. Er zijn nog diverse zaken die ontwikkeld dienen te worden. De bouw van het Paviljoen op het Plein, de ontwikkeling aan de noordzijde (achter de Hema) en, na de aanleg van de randweg, de herinrichting van de Akker tot een verblijfsgebied waar de auto te gast is en niet de dienst uitmaakt.

Leefbaarheid kernen

Wij vinden het belangrijk dat alle kernen leefbaar blijven. We zien dat er steeds meer locaties, waar bijv. maatschappelijke activiteiten plaats vinden, uit buurten en dorpen, verdwijnen. Heusden één vindt dat activiteiten op deze locaties bijdragen aan de leefbaarheid. Wij zijn ook van mening dat een gemeente niet direct de financiële zorg moet dragen zodat deze activiteiten in wijken en kernen blijven, maar zich wel moet inzetten om deze locaties beschikbaar te houden.

Schone en gezonde leefomgeving

Schone lucht, water en grond zijn voorwaarden voor een goede gezondheid van onze inwoners. Daarom willen we veel groen langs wegen en op daken en een strenge handhaving van regels omtrent uitstoot van fijnstof en ammoniak. Gifvrije onkruidbestrijding en afkoppeling van regenwater. Geluidsoverlast van verkeer moet zoveel mogelijk worden beperkt en autogebruik moet ontmoedigd worden en de fiets en openbaar vervoer gestimuleerd. Heusden één gaat voor een groen en gezond Heusden.

Groen in de kernen en het buitengebied

Heusden één wil dat er bij bouwlocaties en bij herinrichting van de openbare ruimte aandacht wordt gegeven aan natuur en biodiversiteit. Heusden is immers een groene gemeente en dat wil je niet alleen laten zien in een papieren beleid,

maar ook in je openbare ruimte. Ook initiatieven van inwoners om hun straat te vergroenen moeten daarvoor de ruimte en de ondersteuning krijgen.

Natuur en biodiversiteit

De gemeente Heusden heeft verschillende mooie natuurgebieden. Deze natuurgebieden moeten aantrekkelijk zijn voor inwoners, bezoekers en toeristen. Deze groepen mogen echter geen nadelige effecten opleveren voor welzijn van plant en dier in deze gebieden. Om de biodiversiteit te bevorderen moeten deze verschillende gebieden door middel van ecologische zones aan elkaar verbonden worden. Bij het beheer van gemeentelijk groen staan de biodiversiteit en de bescherming van dieren en hun leefgebied voorop.

